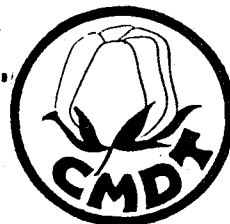

Jèkabaara

"ni jèkafò ye daamu ye,
jèkabaara nyògòn daamu tè."

nimòrò 1 - san 1986n zanwuye kalo - a sòngò : dòròmè 20

Min bè sòrò nin nimòrò in kòndò, o filè nin ye :

- nyè 2 Jèkabaara
- nyè 3 Tiga ni suman sènè baarada kunnafoni
ODIPAC ka sanyèlèma tònsgì
ODIPAC bè cikèlaw senkòroma dondon
- nyè 4 Kòorisènè baarada kunnafoni
Balikukalan dugu yiriwa tònw na
- nyè 5 ani 6 Cikè dònnya
Misi ladon cogo tilema fè
- nyè 7 Tulon tè sèbè sa
Masa Solomani
- nyè 8 1986 don jate

jèkabaara

Bamananw ko : "jèkafò ye daamu ye". Ni jèkafò ye daamu ye, jèkabaara nyògòn daamu tè, k'a d'a kan, jèkabaara tè se ka kè jèkafò kò.

Jèkabaara kònò, hadamadenw bè jè k'a fò, ka jè k'a miiri, ka jè k'a waleya. O kònòna la, u b'u hakilinataw falen falen, ka bèn kelen kan, min ka fisa u bèe ma. U bè sòrò ka jè k'u fanga fara nyògòn kan, k'u bololafèn fara nyògòn kan, hali k'u bololanafolo dòw fara nyògòn kan, walasa ka hakilina nyuman kelen sòròlen in waleya, cogo min u bè se ka hère sòrò. O de kosòn, jèkabaara nyògòn daamu tè.

Bamanankan na, ntalen caman bè yen, minnu bè hadamadenw dusukun lamin, k'a kè jèkabaara kan. Olu dòw filè nin ye :

"Kònò kulu jèlen de bè bii fò."

"Bolonkòni kelen tè bèle ta."

"dò bè dò dòn, dò tè o dòn."

Nin bèe de b'a jira ko jèkabaara nyògòn daamu tè. Jèkabaara b'a to :

- hadamadenw ka gèrè nyògòn na, k'u tin don nyògòn na, ka nyògòn kanu ani ka nyògòn demè dugu kònò,
- duguw fana ka nyògòn sira taama, ka nyògòn dòn, ka nyògòn kanu ani ka nyògòn dafa jamana kònò,
- jamanaw fana ka nyògòn sira taama, ka nyògòn dòn ani ka nyògòn demè dinyè kònò, cogo min kelenya ni bèn bè sinsi, lafiya ni hère bè kè, baara ni sòrò bè yiriwa.

O hakilina de kònò, CMDT n'o ye kòori sènè baarada ye, ani ODIPAC n'o ye tiga ni suman sènè baarada ye, olu fila jèra k'u bolo di nyògòn ma, k'u hakili kè kelen ye, k'u fanga fara nyògòn kan, ka kunnafoni sèbèn dilan, k'o tògò da ko jèkabaara.

Jèkabaara ye kunnafoni sèbèn ye, ka nyèsin sènèkèlaw ma, CMDT ni ODIPAC bè minnu kalan. O sènèkèlaw binna ka jèkabaara kòrò faamu ani k'a nafa dòw ye, i n'a fò dugu yiriwa tòn sigili dugu kònò.

O de kama, kunnafoni sèbèn in kuntilenna ye ka jèkabaara sinsi sènèkè baarada fila in kònòna la, sènèkèlaw ni nyògòn cè ani duguw ni nyògòn cè.

O tuma na, fèerè o fèerè, dònnya o dònnya, n'a bè se ka cikèlaw demè ka jèkabaara sabati u ka yòrò la, kunnafoni sèbèn in min yèrè tògò ko jèkabaara, o bèna o de jènsèn, cogo min b'a to u bè se ka bò nyògòn nun ma. Bari, "dò bè dò dòn, dò tè o dòn".

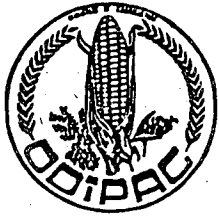
O siratigè la,

an k'a dòn ko jèkabaara ye an bèe lajèlen ta ye : anw baarakèkuntigiw, anw baarakèlaw, anw cikèlaw, anw mònnikèlaw, anw cèw, anw musow.

An bèe lajèlen k'a kè an haminanko ye, an ka kunnafoniw ni dònnyaw, ntalenw ni nsiirinw sèbèn, k'u ci jèkabaara ma :

CMDT bp 487, Bamakò
walima ODIPAC bp 72, Bamakò.

Ala ka jèkabaara balo, k'a sòn si la.

tiga ni suman sènè baarada kunnafoni

ODIPAC ka sanyèlèma tònsgì kèra kunnawoloba ye

Sanyèlèma tònsgì

San o san, ODIPAC nyèmògò jamakulu bè tònsgì kelen kè. O tònsgì sen fè baara kèlenw bée bè fèsèfèsè ani k'u sèmèntiya. O kò fè, baara kètaw bée bè dantigè ani k'u kèli yamaruya.

ODIPAC ka sanyèlèma tònsgì sabanan kèra Bamako, san 1986n, okutòburu kalo tile fòlò.

Shèkina Jalo ka bò Futuba, Kayi mara la, Musaba Dambèlè ka bò Karo, Kita mara la, ani Seku Tarawele ka bò Manta, Kolokani mara la, olu tun bè tònsgì in kènè kan, ODIPAC mara sènèkèlaw tógò la. U ye sènèkèlaw haminanko bée jira nyèmògò jamakulu la. U saba bée y'a nyini ani k'a gèlèya nyèmògò jamakulu in ma ko san 1986n sannifeere ka kè ODIPAC fè, ko o de b'a to sènèkèlaw ka sènèfènw bè san sòngò la, min b'u nafa.

San 1986n sannifeere konyèw

Jèkabaara siratigè la, san 1986n sannifeere hukumu kònò, ODIPAC yamaruyara ka sumanw san Mali jiginèba tógò la, n'o ye OPAM ye; ka tiga san Kita tigatulu bò izini tógò la, n'o ye SEPAMA ye.

An k'a dòn ko sanni bè kè jèkulu fila de fè : ODIPAC yèrè ka jèkulu sigilen, ani dugu yiriwa tòn ka jèkuluw.

Dugu yiriwa tòn ka sannikè jèkulu b'a ka dugu sènèfènw san, ani dugu wèrèw minnu mana a yamaruya.

O baara kama, dugu yiriwa tòn ka sannikè jèkulu mana tóni o tóni san sènèfèn o sènèfèn na, k'a ci ODIPAC ma, döròmè kèmé saba bè kòsegìn dugu yiriwa tòn ma.

Jèkabaara kònòna la, ODIPAC bè cikèlaw senkòròma dondon

Sènèkè minènw sòròli

ODIPAC bè sènèkèlaw dèmè ka sènèkè minènw sòrò juru la BNDA fè.

Nka, o juru tè sòrò fo sènèkèlaw k'u yèrè labèn dugu yiriwa tòn kònò, ka kè kelen ye, ka bèn, ka jèkabaara sinsi, ka baara kètaw dantigè konyuman, ani k'u boloda.

An kan jija ka dugu yiriwa tòn sigi an ka dugu kònò.

numuya baara

An bée b'a dòn ko sènè tè se ka

yiriwa sènèkè minènw kò. Sènèkè minènw fana tè si sòrò numu kò.

O de kama, ODIPAC ye numuya baara fana sinsi a ka mara kònò. O siratigè la, numu caman kalanna baara kè cogo kuraw la ani ka numuya minènw juru don u la.

An bè don min na i ko bi, ODIPAC ye numu faamuyalen ten dèmè ka sudeli mansin kuranma sòrò.

Kabini desanburu kalo la san 1985n, o numu tan ninnu tilara u ka kalan na.

mòsònya baara

Mòsòn karamògò fila bè ODIPAC mara kònò. U ka baara ye ka mòsònya baara yiriwa ani k'a jènsèn cikèduguw la.

O la, u bè dugu yiriwa tòn kalanden jolenw kalan mòsònya baara la. Kalan in bè daminè tòn ninnu ka mangasa jòli la.

O siratigè la, dugu yiriwa tòn tan ni duuru minnu sugandira o baara sifilèli kama, a nyininen bè olu fè, u ka birikiw gosi jona, ka kalanden jolen fila sugandi.

Kalan in bè daminè san 1986n zanwuye kalo kònò.

kòorisènè baarada kunnafoni

balikukalan dugu yiriwa tònw na

Nala dugu yiriwa tòn kumadonso dò ko :

"Siga tè fèn min tigiya la, n'a garantilen don ni sanu ye,
o ye kalan ye. A tè falen, a tè singa, a tè bòsi i la."

Dugu yiriwa tòn sigi kun ye cikèlaw k'u yèrè ta, k'u yèrè ka ko nyè nabò u yèrè ye. Kòorisènè baarada y'a kòlòsi ko balikukalan bè se ka cikèlaw ka yèrè ta sabati, ka balikukalanso caman dayèlè.

Balikukalan kè cogo ka ca. O dòw filè nin ye :

tilema fè kalan

O bè daminé okutòburu kalo la ni karamògòw kalanni ye kalanfaw fè. Kalanso dayèlènni mèennenba ye zanwuye kalo tile 15 ye.

Kalan bè kè kalanso dò kònò, walima yòrò labènnen dò la, tilema kònòna bée la. Kalandenw bè sòrò ka kiimè awirili kalo la.

Tile duuru bè kalan dògòkun o dògòkun : o bè bèn kalansen 5 ma "kalanjè ni sèbènni" na, ani kalansen 5 ma "jate" la, fo ka gafe ninu ban.

Nka, gèlèya dama dò yèra nin kalan kè cogo la :

1. kalan kè waati : kalan mana kè su, fè, o tóorò ka bon, a musaka ka ca, i n'a fò lanpan ko ni taji ko, o n'a nyògònnaw. A kòlòsira k'a ye ko kalanso caman bè to kò k'a sababu kè su fè kalan ye.

Min bè se k'a nyè, an ka waati sigi tile fè, k'o kè kalan kè waati ye, i n'a fò selfana, walima laansera magèn waati.

2. Kalan labènni : dugu yiriwa tòn dama dò ma nyè sòrò kalan na, bawo u y'a labènni to kò, u m'a kè u haminanko ye : tònsgigi tè kè ka kalan daminé don sigi, ka nyèfòli kè kalan kè minènw sanni na, ani ka mògòw sigi, minnu bè kalan kè cogo kòlòsi.

Min bè se k'o nyè, o tè dò wèrè ye nyògònye kò. An ka kunnafoni nyini kalanfaw fè : o bè kè sababu ye, n'an bè wari min don kalan ko la, o kana kè wari fu ye.

3. kalan janya : o fana bè na ni gèlèya dòw ye. Bawo ni kalan mèenna k'a sòrò mògò ma se kalanjè ni jate la, o bè salaya don kalandenw na.

Kalan kè cogo bè ka lajè yòrò dòw la, min bèna se ka ko in nògòya : kalanfa bèna karamògò demè, ka tile duuru kè dugu kònò. O tile duuru kònò, kalan bè kè sògòma ni wula fè, ka taa nyè fo ka kalansen caman kalan. O tile duuru mana ban, kalanfa bè taa dugu wèrè demè ka karamògò kelen to a ka baara la. Ni dògòkun dama dò tèmèna, kalanfa bè na tile duuru kè ko kura. ka taa a fè fo kalan ko bè nògòya o dugu kalandenw ma. A kòlòsira ko o kalan kè cogo kura in bè kalan teliya, ka kalan ko dusu don mògòw la, ka kè sababu ye ka kalanden jolen caya dugu kònò.

samiyè fè kalan

O ye kalan kèrènkèrènnen ye ka nyèsin dugu yiriwa tònw ma,

kalanden dèse bè tòn minnu na. O duguw bè mògò dòw sugandi k'u lase kòorisènè baarada ma, a k'u kalan balikukalan na ani k'u dege dugu yiriwa tòn ka baara bée lajèlen na.

O kalan bè kè kalo kònòntòn kònòna na. A bè daminé awirili kalo ka laban desanburu kalo la.

Kalan kò fè, kalandenw bè segin u ka dugu la ni faamuyaba ye, bawo gundo si t'u ma bilen dugu yiriwa tòn ka baaraw la ani sènè kè cogo nyuman na.

tile 60 kalan

kalan in dabòra walasa ka mògò saba nyògòn kalan ka bò dugu dòw la. A kun ye ka se ka kalanso dayèlè u ka dugu kònò ani fana k'u jò ni dugu yiriwa tòn ka jate bò sèbèn dòw ye.

O kalandenw bolo bè bò baara bée la kalan waati la. Sògòma ni wula bée bè kalan tile 60 ninu kònò :

- tile 30 bè kè ka gafew kalan, i n'a fò "kalanjè ni sèbènni" ani "jate". Don o don o gafe kelen kelen nyè fila bè kalan, k'u ban tile 30 kònò.

- tile 15 bè kè ka segin kalanjè ni sèbènni ni jate yòrò dòw kan, kiimèli y'a jira ko yòrò minnu ma faamuya.

- tile 15 bè kè ka nyèsin baara kalan ma, dugu yiriwa tòn tè nyè baara minnu kò, i n'a fò sannifeere, balikukalan, wari jate bò, o n'a nyògònnaw.

misi ladon cogo tilema fè

Misi ladonni tilema fè, o de b'a to n'a barika tè ban. Ni sènekè misi don, an bée b'a dòn ko a ko bè gèlèya samiyè ji baaraw daminé tuma na.

O la, labènni dama dów bè kè :

- misiw bè gèn k'u to foro kènè kan,
- fògò bè jò u ye,
- ni bin ko gèlèyara, u bè labalo k'u to fògò kònò,
- misiw bè kòlòsi bana ko ta fan na, u bè furakè ani k'u sègò.

misi gènni

K'a ta fo nènè tuma na ka taa a bila feburuye kalo la, bagan bè se ka balo sòrò wula kònò ani forow kònò, nyò kala ni maanyò kala bè yòrò minnu na.

O tuma na, misi bè gèn-gèn tile fè binma yòròw la, walima foro kòròw la, yaasa u na nyò kalaw sòrò ka dun.

Misi gènni ka kan ka bila misiw kò, misi man kan ka tunun a la.

misi ladon yòrò

Misi ladonni tè nyè fògò jòli kò. Fògò bè dilan k'a kèrè naani bée kè mètèrè saba saba ye. a bè dilan ni jiri bolo tigèlenw ye, ka kè bôlò ye. A bè bili ni ci ye, walima nyò kala, bagan bè lakana tile ma cogo min.

Jiri fila bè balamini fògò in fan dò fè, yaasa misiw b'u kun don olu furancè la ka suman dun minènw kònò, minnu sigilen bè fògò kò fè. Bawo, ni suman bilala misiw kòrò fògò kònò, u b'u sen kè k'a yèrèkè, o kò k'a foroki.

misi ka balo

San o san, feburuye kalo bè se tuma min, bin ko bè gèlèya wula kònò, bagan tè se ka balo sòrò yen, min b'u labò. O tuma

mana se, fo ka taa tilema ban, misiw ka kan ka labalo k'u to fògò kònò, janko sènekè misiw.

O kama, sani feburuye kalo ka se, cikèla ka kan k'i miiri misiw ka balo ko la fògò kònò, ka bin jalan, nyò kala ni maanyò kala sasa, k'u lasago.

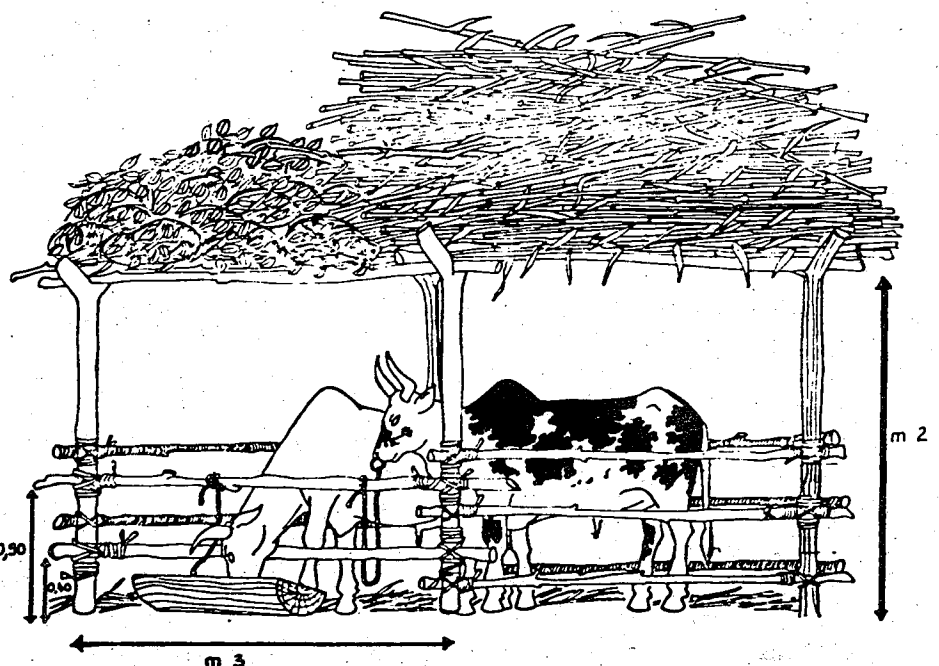
maanyò kala

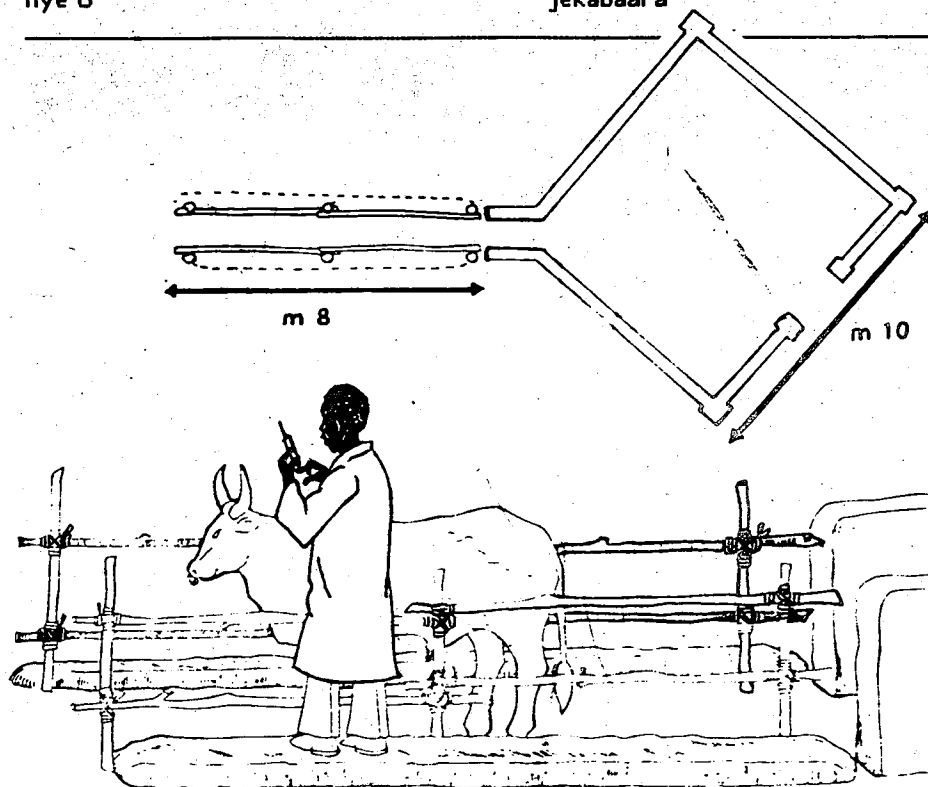
Maanyò kala de ye bagan ka balo nyuman ye.

Jateminè y'a jira ko maanyò foro kisè girinya ni kalaw girinya bée ye kelen ye. O la, n'i ye maanyò kisè tònì fila ni tila

sòrò foro min na, i bè maanyò kala tònì fila ni tila sòrò o kènè kelen kan.

Sari misi fila ka balo bè bèn maanyò kala kilo 1500 nyògòn ma, k'a ta feburuye kalo la, ka taa a bila samiyè donda waati la. O kilo 1500 bè bèn fali wotoro nyè 15 wali a nyè 20 ma. O kilo 1500 bè se ka sasa maanyò foro kònò, min kènè hakè bè bèn mètèrè kènè 6 000 nyògòn ma. I komin a fòra ko taari kelen ye mètèrè kènè 10 000 ye, i b'a jateminè ko mètèrè kènè 6 000 ye taari tilancè ye, ka dònin fara o kan.

Sabanana : an k'a don ko tangali in fana tɛ badabada ye. A dan ye sinyɛ kelen dɔrɔn de ye. O de kama, sɔgɔli wajibiyalen don san o san, n'an b'a fɛ an ka baganw ka kisi ani ka tanga banaw ma.

Naaninan : an k'a don ko o sɔgɔli bɛ kɛ ka baganw kisi bana suguya naani de ma, n'olu ye nyɛjibɔ, jofeba, kongɛli ani bon. Nyɛjibɔ ni jofeba sɔgɔli bɛ kɛ nyɔgɔn fɛ fo nɛnɛ tuma. Kongɛli ni bon sɔgɔli bɛ kɛ nyɔgɔn fɛ samiyɛ donda waati la.

misimuso kɔnɔ tinyɛli

Sisan, an ka nyɔgɔn faamuya baganmusow ka kɔnɔ tinyɛ kan sɔgɔli kɔ fɛ.

nyɔkala

nyɔ kalaw bɛ sasa ka don misiw kɔrɔ.

Jateminɛ y'a jira ko binbiri foro, walima sanyɔ foro kɔnɔ, n'i y'o kisɛw n'o kalaw pese, kilo tan o kilo tan, nyɔ kala jalan kilo 8 bɛ bɔ o la, nyɔ kisɛ ye kilo 2 ye; i n'a fɔ, ni cikɛla ye nyɔ kisɛ kilo 900 sɔrɔ foro min na, a bɛ nyɔ kala kilo 3 600 sɔrɔ o foro kelen na.

Nyɔ kala kilo 2 000 nyɔgɔnna de bɛ se ka don misti fila kɔrɔ tilema fɛ. O bɛ sɔrɔ taari tilancɛ nyɔ kalaw sasalen na.

bagan sɔgɔli

Mɔgɔ dɔw b'a fɔ ko sɔgɔli bɛ bana bila baganw na. O kuma in tɛ tinyɛ ye, faamubaliya dɔrɔn de don. Mun na ?

U hakili la, bana mana don misɔ fɔgɔ la, sɔgɔli mana kɛ don min, bana ka kan ka ban o yɔrɔnin bɛɛ la. U y'a kɔlɔsi fana ko bagan muso gosilen dɔw kɔnɔ bɛ tinyɛ sɔgɔli kɛlen kɔ.

Nin hakilina fila de b'a to, u b'a fɔ ko sɔgɔli bɛ bana bila baganw na.

sɔgɔli nafa

Sisan, an k'an hakili jakabɔ ka se ka sɔgɔli faamuya ani k'a nafa don.

Fɔlɔ : an k'a don k'o furaji min bɛ kɛ bagan farikulo la, o kɛ kun ye farikulo k'i labɛn ka bana makɔnɔ ani k'a kɛlɛ. A bɛ bagan tanga bana jɔnjɔn dɔ de ma waati jɔnjɔn dɔ de kɔnɔ.

O la sa, sɔgɔli ka kan ka kɛ sani bana ka bange bagan na walima misɔ fɔgɔ la. A mana kɛ bana bangeli kɔ fɛ, a ka ca a la, a bɛ bana juguya, nka a tɛ bana bila bagan na. O de kama, a nyininen b'an fɛ an ka baganw sɔgɔ sani banaw ka bange u la ani ka jɛnsɛn.

N'o kɛra, a ka ca a la, an ka bagan na kisi ani ka tanga banaw ma.

Filanan : an k'a don ko bana donni ka teli, nka a bɔli ka suma. O de kosɔn, sɔgɔli mana kɛ misɔ fɔgɔ la, a nɔ tɛ ye fo tile 15 walima tile 21 sɔgɔli kɔ fɛ. O waati de kɔnɔ, an bɛ se k'a kɔlɔsi ko bagan banabagɔtɔw ka bana bɛ juguya, nka bagan kɛnɛbagɔtɔw bɛ kisi ani ka tanga.

Fɔlɔ : an k'a don ko sɔgɔli tɛ kɔnɔ tinyɛ. Kɔnɔ tinyɛ in bɛ sɔrɔ boli kojugu ani lamagali kojugu de fɛ sɔgɔli waati la. An bɛ baganw gɛn k'u minɛ. Dɔw sɔrɔ ka dɔ, dɔw sɔrɔ ka go. O kɔnɔna la, baganmuso gosilenw bɛ boli ni lamagali minnu kɛ, o de bɛ na ni kɔnɔ tinyɛ ye sɔgɔli kɔ fɛ.

Filanan : an dun ka kan ka mun kɛ, min bɛ se ka baganmuso kisi nin kasaara ma?

An ka kan ka sɔgɔli yɔrɔ dɔ dilan, bagan bɛ se ka koron cogo min na. O de kama, baganw ka foroba sɔgɔli fɔgɔ bɛ dilan k'a donda kɛ bɔlɔnbɔlɔnnin ye, cogo min baganw bɛ koron k'u minɛ diya.

*
* *

An k'a don, ko sɔgɔli tɛ bana bila bagan na, a tɛ baganmuso gosilen kɔnɔ tinyɛ. A bɛ bagan kisi ani k'a tanga bana juguw de ma.

(Jèkabaara nimɔrɔ nataw kɔnɔ, an bɛ kuma bana naani ninnu taamashyɛnw kan).

tulon tè sèbè sa

Masa Solomani

Masa Solomani tun ye masakè ye. Ala ye dinyè danfèn bée di a ma, a ye fèn bée mara a ka masaya kònò.

A ka masaya jiidi kojugu fè, danfèn bée tun bè na a ka baro dá la. Don dò, a nisòndiyalen y'i kan to barodenw ma :

- "Ne ka barokèlaw, a' y'aw dade, ne masakè Solomani b'a fè ka kuma dò fò jama ye, bée k'i hakili to o la."

Jama y'i dade, masa Solomani ko jama ma :

- "Jama, kari nata sògòma joona fè, danfèn bée ka nyògòn sòrò nin yòrò kelen na. Ne bè dinyè danfèn bée dumuni, fo bée k'a fò, i fara."

U ye kuma da nyògòn tulo kan, kuma diyara u bée ye, danfèn bée nisòndiyara.

*
* *

Masa Solomani ye o kuma fò minkè, a ye ci bila ka muso bée wele, ko sibiri wula fè, muso bée ka nyògòn sòrò a ka so, u ka taa dumuni baara daminè, ka taa se kari ma, ka dumuni dilan ka nin yòrò bée fa. Kari dugujè, ko danfèn bée ka nyògòn kunbèn dumuni kè yòrò la.

*
* *

Kari dugu jèra, jègè kelen de ye danfèn bée kòn dumuni kè yòrò la. O jègè sera tuma min na, masa Solomani k'a ma ko a ka dumuni daminè, k'a tè ban.

Jègè ye dumuni daminè. A mana minèn dò ban, a bè gèrè minèn dò la. Jègè in nana to o fè, ka dumuni dilannen bée dun, fo k'a ban pewu, k'a sòrò danfèn tòw ma na fòlò.

Masa Solomani kamanaganna; dumuni dilannen dinyè danfèn bée kama, jègèden kelen ka na o bée dun, o y'a kamanagan kosèbè. A ye jègè nyininka ko :

- "Yala, jègè o, i fara wa ?"

O y'a sòrò jègè ye dumuni kè ka ban. Jègè ko a ma :

- "Ne ma fa, nka kòngò tè n na."

Dò farala masa Solomani ka kamanagan kan; Ala ka sòrò ka mèlèkè Jibirili ci masa Solomani ma, k'a f'a ye ko ni Ala ye dinyè fèn di mògò min ma, i

kelen k'a dun, ko ni Ala m'a ni hinè bèn i la, ko a tè foyi nyè i ye.

*
* *

Masa Solomani salen, a tun y'a fò ko a bè dinyè danfèn bée fa dumuni na k'a bèn kari donyan min ma, tubabuw ye o kari donyan sugandi k'o bila, ko baara tè kè o don. A dumuni baara daminèna sibiri wulada min fè, nansara ye o fana bila, ko baara tè kè o fana na.

Nansara ka dimansi bila, ka "samidisuwari" bila, baara tè kè, a daminèna masa Solomani ka nin baara de fè.

N'i y'a ye fana, i mana jama jè dumuni kè, k'i kònò fa cogo o cogo, n'i bòra a dun yòrò la ka ban, i bè komin i ma foyi dun, o fana daminèna kabini masa Solomani tile la.

Banuhun Danbèlè
Dòkolo bamanan

don jate

	zanwuye kalo	feburuye kalo	marisi kalo	awirili kalo
kari	5 12 19 26	2 9 16 23	2 9 16 23 30	6 13 20 27
ntènèn	6 13 20 27	3 10 17 24	3 10 17 24 31	7 14 21 28
tarata	7 14 21 28	4 11 18 25	4 11 18 25	1 8 15 22 29
araba	1 8 15 22 29	5 12 19 26	5 12 19 26	2 9 16 23 30
alamisa	2 9 16 23 30	6 13 20 27	6 13 20 27	3 10 17 24
juma	3 10 17 24 31	7 14 21 28	7 14 21 28	4 11 18 25
sibiri	4 11 18 25	1 8 15 22	1 8 15 22 29	5 12 19 26

	mè kalo	zuwèn kalo	zuluye kalo	uti kalo
kari	4 11 18 25	1 8 15 22 29	6 13 20 27	3 10 17 24 31
ntènèn	5 12 19 26	2 9 16 23 30	7 14 21 28	4 11 18 25
tarata	6 13 20 27	3 10 17 24	1 8 15 22 29	5 12 19 26
araba	7 14 21 28	4 11 18 25	2 9 16 23 30	6 13 20 27
alamisa	1 8 15 22 29	5 12 19 26	3 10 17 24 31	7 14 21 28
juma	2 9 16 23 30	6 13 20 27	4 11 18 25	1 8 15 22 29
sibiri	3 10 17 24 31	7 14 21 28	5 12 19 26	2 9 16 23 30

	sètanburu kalo	okutàburu kalo	nowanburu kalo	desanburu kalo
kari	7 14 21 28	5 12 19 26	2 9 16 23 30	7 14 21 28
ntènèn	1 8 15 22 29	6 13 20 27	3 10 17 24	1 8 15 22 29
tarata	2 9 16 23 30	7 14 21 28	4 11 18 25	2 9 16 23 30
araba	3 10 17 24	1 8 15 22 29	5 12 19 26	3 10 17 24 31
alamisa	4 11 18 25	2 9 16 23 30	6 13 20 27	4 11 18 25
juma	5 12 19 26	3 10 17 24 31	7 14 21 28	5 12 19 26
sibiri	6 13 20 27	4 11 18 25	1 8 15 22 29	6 13 20 27

seli minnu bè kè Mali kònò, olu filè nin ye :

- zanwuye kalo tile fòlò : o ye tubabu san daminé don ye.
- zanwuye kalo tile 20 : o ye Mali sòròdasiw ka seli ye.
- marisi kalo tile 31 : o ye paki seli dugu jè ye.
- mè kalo tile fòlò : o ye baarakèlaw ka seli ye.
- mè kalo tile 25 : o ye Afiriki ka seli ye.
- zuwèn kalo tile 9 : o ye selininnin kalo tile fòlò ye.
- uti kalo tile 16 : o ye seliba kalo tile 10 ye.
- sètanburu kalo tile 22 : o ye Mali yèrèmahòrònya seli ye.
- nowanburu kalo tile 15 : o ye dònba tile 12 ye.
- nowanburu kalo tile 19 : o ye fanga ta seli ye sòròdasiw fè.
- nowanburu kalo tile 21 : o ye dònba tile 18 ye.
- desanburu kalo tile 25 : o ye nowèli seli ye.